

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25 -2023 <i>Арк 11 / 1</i>
----------------------------	--	--

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченого радою факультету
педагогічних технологій
та освіти впродовж життя
31 серпня 2023 р.,
протокол № 11

Голова Вченої ради
Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теоретичний курс основної іноземної мови»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 035 «Філологія»
освітньо-професійна програма «Філологія (прикладна лінгвістика)»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра теоретичної та прикладної лінгвістики

Схвалено на засіданні кафедри
теоретичної та прикладної лінгвістики
28 серпня 2023 р., протокол № 7
Завідувач кафедри

Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

Гарант освітньо-професійної програми
Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

Розробник: к.ф.н., доц., зав. кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики
МОГЕЛЬНИЦЬКА Людмила

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023 <i>Арк 11 / 1</i>
----------------------------	---	--

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів <u>3</u>	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	<u>нормативна</u> (нормативна, за вибором)
Модулів – <u>4</u>		Рік підготовки:
Змістових модулів – <u>4</u>		<u>2</u>
Загальна кількість годин - <u>90</u>	Спеціальність 035 «Філологія»	Семестр
		<u>3</u>
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних <u>3</u> самостійної роботи – <u>2,6</u>	Освітній ступінь «бакалавр»	<u>32</u> год. Практичні <u>16</u> год. Лабораторні <u> </u> год. Самостійна робота <u>42</u> год.
		Вид контролю: <u>екзамен</u>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023 <i>Арк 11 / 2</i>
----------------------------	---	---

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Теоретичний курс основної іноземної мови знайомить студентів з історією виникнення та становлення англійської мови, основами теоретичної граматики, лексикології та стилістики. **Метою навчальної дисципліни** є формування в студентів здатності використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії основної іноземної мови, вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з фактами розвитку англійської мови, історичним процесом становлення національної англійської літературної мови;
- сформувати в здобувачів освіти уявлення про системність лексичного складу англійської мови, морфологічну та синтаксичну будову англійської мови та правила функціонування мовних одиниць у процесі комунікації;
- навчити майбутніх фахівців англомовної спеціальної лексики з основних галузей мовознавства, необхідної для розв'язання професійних завдань;
- озброїти здобувачів освіти знаннями про функціональні стилі; розмаїття стилістичних засобів та прийомів англійської мови; навчити розрізняти, класифікувати та описувати їх.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія»:

- ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 3.** Здатність використовувати у професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
- ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю код спеціальності «Назва спеціальності»:

- ПРН 1.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 8.** Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН 9.** Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023 <i>Арк 11 / 3</i>
----------------------------	--	--

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. An outline of the history of English

Тема 1. Introduction to the General Theoretical Course of English

1. The structure, the subject-matter and aims of the general theoretical course of English
2. The importance of the English language
3. English as a Germanic language. Classification of Germanic languages
4. Characteristics of Germanic languages

Тема 2. Periodization of the History of English. Features of the Old English period

1. Periods of the history of the English language
2. The Roman conquest
3. The Anglo-Saxon conquest
4. Danish raids on Britain
5. The vocabulary of Anglo-Saxons
6. Dialects of Old English and Old English manuscripts

Тема 3. The language of the Old English period

1. Grammatical system of Old English
2. Old English vocabulary
3. Phonetic system of Old English (in comparison with MnE)
4. Old English alphabet

Тема 4. The Language of the Middle English Period

1. The Norman invasion. Changes in the life of Anglo-Saxons
2. Linguistic situation in England after the Norman conquest
3. ME phonetic changes
4. Grammatical system of ME
  - morphology
  - syntax
5. ME vocabulary

Змістовий модуль 2. Fundamentals of English Lexicology

Тема 5. Introduction to English Lexicology. Morphological structure of English words

1. Lexicology as a branch of linguistics
2. Branches and links of Lexicology

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023 <i>Арк 11 / 4</i>
----------------------------	---	---

3. The word as a basic unit of Lexicology
4. The morphological structure of a word. Types of morphemes
5. Structural types of words. Morphemic analysis

Тема 6. Ways of Enlarging the Vocabulary of a Language. Word-Formation and Borrowing in Modern English

1. Types of word-building
2. Affixation. Classifications of affixes
3. Composition. Classification of compounds
4. Conversion as a means of word-formation
5. Minor types of word-building
6. The Etymological Diversity of the English Vocabulary
7. Classification of Borrowings According to Degree of Assimilation
8. Foreign elements in Modern English

Тема 7. Semasiology as a branch of Lexicology

1. The nature of word meaning.
2. Types of word meaning.
3. Causes, nature and results of semantic change.
4. Semantic structure of English words. Polysemy.
5. Conceptual (semantic) field. Hyponymy.
6. Synonymy. Sources of synonymy.
7. Antonymy. Classification of antonyms.
8. Homonymy. Classification of homonyms

Тема 8. English Phraseology. Lexico-Stylistic Layers of the English Vocabulary

1. The Concept and classification of phraseological units.
2. Categorial features and semantic relations of phraseological units.
3. Stylistic stratification of the English vocabulary.
4. Stylistically neutral vocabulary.
5. Literary words. Their subdivisions.
6. Colloquial words. Their subdivisions.

Тема 9. Varieties of modern English

1. Dialects of English on the British Isles
2. American English
3. Varieties of English throughout the world

Змістовий модуль 3. Grammar as a theory of language

Тема 10. The main notions of theoretical English grammar

1. Grammar in the systemic Conception of language.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023 <i>Арк 11 / 5</i>
----------------------------	---	---

2. The subject-matter of the theoretical and practical grammar.
3. The grammatical form. The grammatical category.
4. The grammatical paradigm. The grammatical meaning.
5. Morphological means of expressing grammatical meanings.

Тема 11. Notional Parts of Speech

1. Criteria for part of speech classification
2. The Noun
3. The Adjective
4. The Adverb
5. The Verb
6. The Pronoun
7. The Numeral

Тема 12. Functional Parts of Speech

1. The Preposition
2. The Conjunction
3. The Particle
4. The Article
5. Modal Words
6. The Interjection

Тема 13. Syntax. The phrase. The sentence

1. Basic syntactic notions
2. Structural types of English phrases
3. Communicative types of the sentence
4. Structural types of the sentence
5. The actual division of the sentence

Змістовий модуль 4. Style studies

Тема 14. Stylistics as a branch of linguistics

1. Stylistics, its object and subject matter. The main stylistic notions
2. Functional styles of a language
3. Stylistic devices and expressive means

Тема 15. Expressive means and stylistic devices

1. Stylistically marked phonetic means. Expressive graphics
2. Morphological expressive means and stylistic devices
3. Stylistic differentiation of the vocabulary

Тема 16. Stylistic syntax

1. EMs based on the reduction of a basic sentence structure
2. EMs based on the expansion of a basic sentence structure
3. EMs based on the change of the order of components in a basic sentence structure

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023 <i>Арк 11 / 6</i>
----------------------------	---	---

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023
		<i>Арк 11 / 7</i>

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	усього	лекцій	практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. An outline of the history of English				
Тема 1. Introduction to the General Theoretical Course of English	5	2	1	2
Тема 2. Periodization of the History of English. Features of the Old English period	5	2	1	2
Тема 3. The language of the Old English period	5	2	1	2
Тема 4. The Language of the Middle English Period	5	2	1	2
Разом за змістовий модуль 1	20	8	4	8
Модуль 2				
Змістовий модуль 2. Fundamentals of English Lexicology				
Тема 5. Introduction to English Lexicology. Morphological structure of English words	5	2	1	2
Тема 6. Ways of Enlarging the Vocabulary of a Language. Word-Formation and Borrowing in Modern English	6	2	1	3
Тема 7. Semasiology as a branch of Lexicology	5	2	1	2
Тема 8. English Phraseology. Lexico-Stylistic Layers of the English Vocabulary	6	2	1	3
Тема 9. Varieties of modern English	6	2	1	3
Разом за змістовий модуль 2	28	10	5	13
Модуль 3				
Змістовий модуль 3. Grammar as a theory of language				
Тема 10. The main notions of theoretical English grammar	6	2	1	3
Тема 11. Notional Parts of Speech	6	2	1	3
Тема 12. Functional Parts of Speech	6	2	1	3
Тема 13. Syntax. The phrase. The sentence	6	2	1	3
Разом за змістовий модуль 3	24	8	4	12
Модуль 4				
Змістовий модуль 4. Style studies				
Тема 14. Stylistics as a branch of linguistics	6	2	1	3
Тема 15. Expressive means and stylistic devices	6	2	1	3

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023
		Арк 11 / 8

Тема 16. Stylistic syntax	6	2	1	3
Разом за змістовий модуль 4	18	6	3	9
ВСЬОГО	90	32	16	42

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денно форма
1	Тема 1. Introduction to the general theoretical course of English. Overview of General Linguistics basics	2
2	Тема 2. An outline of the history of English. The language of the Old English period	2
3	Тема 3. The Language of the Middle English Period	2
4	Тема 4. English Lexicology. Morphological and Etymological structure of English word-stock	2
5	Тема 5. Semasiology	2
6	Тема 6. English Phraseology. Lexico-Stylistic Layers of the English Vocabulary	2
7	Тема 7. The main notions of theoretical English grammar	2
8	Тема 8. The main notions of English stylistics	2
РАЗОМ		16

6. Завдання для самостійної роботи

Types of Dictionaries

Valency. Grammatical and Lexical Valency

History of British Lexicography

Etymological Doublets and Their Subgroups

Grammatical Categories and Problems of Field Structure

The Notion of Deixis. Types of Deixis and Kinds of Deictic Usage.

Supersyntactical Units as Textual Structures

Context. Grammatical and lexical context.

Approaches to the text definition

Text and discourse

Cohesion and coherence of the text

The text communicative pragmatic aim

Intertextuality and the problem of text comprehension

Approaches to the stylistic analysis of the whole text

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023 <i>Арк 11 / 9</i>
----------------------------	--	--

7. Індивідуальні завдання

Виконання самостійних творчих робіт, групових та індивідуальних проектів, підготовка презентацій на теми, що розглядаються під час лекційних та практичних занять.

8. Методи навчання

Пояснюально-ілюстративний метод – здобувачі вищої освіти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. *Метод проблемного викладу* – лектор до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів, студенти стають співучасниками наукового пошуку. *Евристичний метод* – полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні пізнавальних завдань.

9. Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів проводиться у наступних формах:

1. Поточний контроль: опитування на заняттях, самостійні письмові роботи на 5-7 хв.

3. Оцінювання самостійної роботи студентів контролюється під час практичних занять у вигляді опитування, виконання студентами контрольних завдань, підготовки доповідей, рефератів.

4. Модульний контроль відбувається шляхом контрольного опитування (усного або письмового).

5. Підсумковий контроль вивчення дисципліни здійснюється шляхом складання екзамену.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота															сума		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3					Змістовий модуль 4			сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	

Шкала оцінювання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023
		Арк 11 / 10

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F			0-34

11. Рекомендована література

Основна література

Змістовий модуль 1.

1. Домброван Т.І. Загальнотеоретичний курс англійської мови як другої іноземної. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 128 с.
2. Євченко В.В. Історія англійської мови: навчально-методичний посібник / В.В.Євченко. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 408 с.
3. Barber, Charles L. The English Language: A Historical Introduction. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1993
4. Baugh A. C., Cable T. A History of the English Language. – Routledge, 2006

Змістовий модуль 2.

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 160 с.
2. Домброван Т.І. Загальнотеоретичний курс англійської мови як другої іноземної. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 128 с.
3. Соловйова Л. Ф., Сніховська І.Е. Лексикологія англійської мови: навчальний посібник. – Житомир: ПП «Рута», 2021. – 144 с.
4. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. – Cambridge University Press, 1995. – 498 р.
5. Nikolenko A.G. English Lexicology. – Theory and Practice. – Vinnytsya: Nova Knyha, 2007. – 528 р.

Змістовий модуль 3.

1. Алексєєва I.O. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 328 с.
2. Домброван Т.І. Загальнотеоретичний курс англійської мови як другої іноземної. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 128 с.
- Левицький А.Е. Порівняльна граматика англійської та української мов. – К.: 3. Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 264 с.
4. Соловйова Л.Ф., Сніховська І.Е. Теоретичний курс англійської мови як другої іноземної: навчально-методичний посібник. – Житомир: Рута, 2015. – 200 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ОК25- 2023 <i>Арк 11 / 11</i>
----------------------------	---	--

5. Volkova I.M. Theoretical Grammar of English: Modern Approach. – К.: Освіта України, 2009. – 253 с.

Змістовий модуль 4.

1. Березіна Р.С., Остапенко В.І. Основні методологічні принципи лінгвостилістичного аналізу художнього тексту. Кам.-Под.: Абетка-НОВА, 2004.
2. Домброван Т.І. Загальнотеоретичний курс англійської мови як другої іноземної. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 128 с.
3. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз: Навчально-методичний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 240 с.
4. Кузнецова І.В. Стилістика на практиці: Посібник-практикум. – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2006. – 132 с.
5. Соловйова Л.Ф., Сніховська І.Е. Теоретичний курс англійської мови як другої іноземної: навчально-методичний посібник. – Житомир: Рута, 2015. – 200 с.

Допоміжна література

1. Kveselevich D.I., Sasina V.P. Modern English Lexicology in Practice. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2000. – 117 р.
2. Kvetko P. English Lexicology in Theory and Practice. – Trnava, 2005. – 203 р.
3. Rayevska N. M. English Lexicology. – К.: Вища школа, 1979. – 293 с.
4. Rayevska N.M. Modern English Grammar. – К.: Вища школа, 1976. – 304 р.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. British National Corpus <http://www.natcorp.ox.ac.uk/>
2. Dictionary and Thesaurus – Merriam-Webster Online <http://www.merriam-webster.com/>
3. Encyclopediæ Britannica <https://www.britannica.com/>
4. Онлайн Енциклопедія «Вікіпедія» <http://wikimediafoundation.org/wiki>.
5. Online Etymology Dictionary <http://www.etymonline.com/index.php>
6. Sapir E. Language: An Introduction to the Study of Speech.
<https://www.ugr.es/~fmanjon/Sapir>
7. Online library <https://www.questia.com/library/>
8. Project Gutenberg <http://www.gutenberg.org/ebooks/12629>